Informační občasník o tom, co by měli občané také vědět.

Karviňáci proti těžbě!!!

5 důvodů, proč nevěřit vedení města Karviné ani OKD

1. Ještě v roce 2010 primátor Karviné Tomáš Hanzel a gen. ředitel OKD Klaus Dieter Beck podepsali dohodu, která měla pro dalších 10 let ochránit Karvinou před dalšími nežádoucími důlními vlivy a zároveň zachovat pracovní místa na šachtě. Stvrzena zde byla nedotknutelnost pravého břehu Olše, kde se nachází hustě obydlené části včetně Starého Města, a zároveň záruka pracovních míst na šachtě. Lokalita se proto dále rozvíjela, průmyslová zóna za pomoci státních a evropských dotací vzkvétala a Staré Město zažívalo malý stavební boom. PROČ? Podnikatelé i místní obyvatelé byli opakovaně ujišťováni OKD, stavebním i báňským úřadem o tom, že se zde těžit v žádném případě nebude. Jen o rok později, koncem října 2011 je, jak víme, všechno jinak.

V roce 2010 primátor hovořil o Karviné jako o perspektivním městě, které se mění na „moderní, lázeňské a univerzitní centrum", přičemž zvláště vyzdvihoval význam průmyslové zóny pro budoucí rozvoj Karviné. Nyní naopak hovoří o Karviné jako o městě uhlí a o přemístění průmyslové zóny jinam. Takovéto jednání nelze nazvat jinak než podraz! Koncepce rozvoje města se přece nedá měnit z roku na rok. Jak můžeme mít jistotu, že za dalších pár let nebude OKD chtít pod Darkov, Starý Ráj, Petrovice, Fryštát nebo Nové Město? Všude tady uhlí je, a přestože dnes vedení města těžbu pod těmito lokalitami odmítá, naskýtá se otázka:

Můžeme vedení města Karviné a OKD ještě věřit?

Sám generální ředitel OKD Klaus Dieter Beck v červenci 2010 v rozhovoru pro Karvinský deník odpověděl na dotaz redaktora, jak vidí v souvislosti s další těžbou budoucnost Karviné a zda se mají lidé obávat dalšího ničení životního prostředí a majetku: „Místní obyvatelé se nemají čeho bát. OKD ukázalo, že je společensky odpovědnou firmou a ctí své závazky. Díky zavádění nových technologií můžeme dnes těžit efektivněji a hlouběji než v minulosti. Vlivy těžby rozhodně nebudou takové jako v minulosti," odpověděl Klaus-Dieter Beck. Bohužel pro Karvinou a okolní obce - lhal.

2. Před třemi lety vedení obce Doubrava nechalo vybudovat nové inženýrské sítě za 30 milionů v nové lokalitě určené k výstavbě rodinných domů. OKD jako bolestné za těžbu tehdy „velkoryse" přispělo polovinou částky. Cílem bylo vrátit do těžbou zdevastované Doubravy život a nabídnout obyvatelům již poddolovaného Kozince a Špluchova nové „domovy" v tzv. satelitním městečku U Starostky. Lidé si zde postavili 22 nových rodinných domů. V polovině dubna letošního roku je však opět všehno jinak. Těžařská společnost nečekaně oznámila záměr rozšíření těžby, který se dotkne i této lokality, jelikož zde dojde k poklesům terénu a další devastaci okolního prostředí. Místní obyvatelé však nebyli o této skutečnosti včas informováni. Na zaslání nesouhlasného stanoviska vůči EIA měli pouze 1 den - **www.stopokd.cz**

Bezohlednost OKD je neuvěřitelná, a když se před ní budeme donekonečna sklánět a neřekneme jednou jasné NE! - nemůžeme se pak divit, že si s námi i naším městem budou dělat, co chtějí.

3. OKD neustále opakuje, že bude jednat transparentně a korektně. Přesto tomu moc ze současného dění nenasvědčuje. Samozřejmě vyjednávají důsledně a zásadně individuálně, nabízejí velkorysé dohody výměnou za mlčenlivost a loajalitu. Vykoupené domy mají v plánu demolovat, přestože ještě nic není rozhodnuto, jelikož k povolení těžby se musí OKD vyrovnat se všemi vlastníky nemovitostí v dané lokalitě. Za korektní postup bychom považovali uzavírání smluv o smlouvách budoucích, které by vstoupily v platnost až v okamžiku kladného rozhodnutí o těžbě. Z historie všichni víme, jak vypadá původně souvislá obytná zástavba města za dva tři roky poté, co OKD zahájí výkupy. Ojediněle stojící rodinné domy, zaplevelené proluky, nepřizpůsobiví rozebírající zbytky domů, žádné obchody a občanská vybavenost. **Místo čím dál méně vhodné k životu.**

Nechceme dopustit, aby v době, kdy záměr OKD skončí neúspěchem, zůstalo z této malebné městské části pouhé torzo. Nechceme, aby se opakovala situace z 80. let, kdy OKD vykoupilo a zlikvidovalo ve Starém Městě přes 30 rodinných domků pro výstavbu větrné jámy. Ta byla nakonec zasypána, ale lidé z této lokality již byli dávno pryč.

Nyní se podívejme, jak probíhají jednání OKD s místní samosprávou. Těžaři s vedením města vyjednávali v tichosti až do října 2011, kdy byl záměr zveřejněn v médiích a město se nechalo slyšet, že je ochotno obětovat Staré Město. Na veřejném zasedání zastupitelstva města OKD své plány dosud nepředneslo. Pouze 27.4.2012 proběhlo jakési zvláštní jednání našich zastupitelů v luxusním hotelu v Horní Lomné, samozřejmě bez účasti občanů, kde se vedení OKD jalo vysvětlovat své záměry 6 měsíců poté, co byly zveřejněny a posvěceny vedením města. Obrázek o tom, zde je takovéto jednání transparentní, si udělejte sami.

Co se týče jednání OKD s firmami na Novém Poli, veřejnost dodnes neví nic o jejich průběhu ani výsledku. Podle našich informací naprostá většina firem průmyslovou zónu Nové Pole opustit nechce a je záměrem OKD i postojem města znepokojena. Tento fakt OKD i město zcela ignoruje a jen stále mluví o přesunu firem jinam. Pokud se firmy stěhovat nechtějí a vedení města jasně deklarovalo, že trvá na ochraně zdejších investic a bezmála 2000 pracovních míst, o čem se tady má dále jednat?

4. Mnoho otázek ohledně důvěryhodnosti společnosti OKD vyvstává už v souvislosti s tím, jak Zdeněk Bakala v roce 2004 společnost získal. Tehdejší vláda Stanislava Grosse prodala OKD výrazně pod cenou. Tržní hodnota státního podílu byla zhruba 24 miliard korun, společnost Karbon Invest, která ho koupila, za něj ale zaplatila jen 4 miliardy. Kauzou se zabývala Evropská komise i Nejvyšší státní zastupitelství v Brně. Dnešní OKD bylo zprivatizováno za více než podivných okolností a dnes rýžuje miliardy do kapes akcionářů na úkor našeho regionu a nás všech. Dovolíme, aby holandská soukromá firma NWR, která OKD vlastní, ničila naše domovy a životní prostředí a vyvážela více než polovinu našeho vysoce kvalitního uhlí za hranice? Co z toho máme? Karviná opravdu vyniká... Nezaměstnaností, kriminalitou, odlivem mladých lidí, špatnými podmínkami pro podnikání, jedním z nejhorších životních prostředí ve střední Evropě atd. Kde jsou tedy ty přínosy OKD našemu regionu?

5. Všichni máme jistě na paměti podfuk na občany Karviné uskutečněný společností RPG Byty, podnikatele Zdeňka Bakaly, která vlastní a pronajímá přes 45 tisíc bývalých bytů OKD. Společnost Karbon Invest získala byty při privatizaci v září 2004, kdy se zavázala je přednostně odprodat dosavadním nájemníkům za netržní nižší ceny. Když se nájemníci dožadovali splnění slibu, RPG Real Estate v roce 2008 nečekaně oznámila, že se byty prodávat nechystá. Podle ministerstva financí RPG převedením bytů do majetku dceřiné firmy porušilo privatizační smlouvu a v únoru 2010 dostalo pokutu 30 milionů korun. Vzhledem k výši každoročních zisků je však tato sankce pro RPG směšná. Dnes se v této souvislosti naskýtá otázka: Bylo toto jednání záměrem? Chtělo RPG jakožto vlastnicky spřízněná firma připravit OKD půdu pro budoucí těžbu tím, že byty neodprodá lidem, od nichž by následně musela byty v osobním vlastnictví za pár let vykupovat? Díky stálému zvyšování nájemného jsme již dnes svědky toho, jak ve městě přibývá nejen prázdných bytů, ale také prázdných obchodů ve vlastnictví RPG. Přestože se zatím o Novém Městě v souvislosti s těžbou nemluví, nelze se nezamyslet nad tím, zda jsou všechny tyto souvislosti náhodné.

Jak můžete pomoci VY?

- **Podepsat petici proti těžbě a roznést ji mezi své známé (petiční arch najdete na www.karvinaciprotitezbe.cz)**
- **Navštěvovat zasedání zastupitelstva města Karviná a vyjádřit svůj názor.**
- **Ptát se na názor svých zastupitelů.**
- **Zapojit se do organizace petičních akcí a jiných aktivit na záchranu Karviné.**
- **Shromažďovat informace, psát články, přispívat aktivně do diskuzí, sdílet a komentovat informace na Facebooku: facebook.com/KarvinaciProtiTezbe**
- **Finančně přispět na účet o.s. Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem. Číslo účtu: 251643422 / 0300**
- **Stát se členem občanského sdružení a pomáhat dlouhodobě v boji proti devastaci Karvinska těžbou uhlí.**

Seznam petičních míst

- Tržnice ve Fryštátě
- Restaurace VANILI, náměstí Fryštát
  ASTRA office - obchod s kancelářským zbožím v Ráji (u nábytku)
- Hospůdka U Marty
  Žižkova, Karviná - Mizerov
- Ordinace MUDr. Astrid Matúšové
  Jánského, Karviná - Nové Město
- Kadeřnictví Hana Blagová
  Čapkova, Karviná - Nové Město
- Krámek Tvořilka
  naproti FÚ, Karviná - Fryštát
- Stánek s grilovanými kuřaty u Prioru
- Pivnice Podkova u tržnice ve Fryštátě
- Lift Components
  Nové Pole, Karviná - Staré Město
- Karosárna Heisig
  Nám. O.Foltýna, Karviná - Staré Město
- Kadeřnictví JM STUDIO
  Jaroslava a Martiny Kožušníkových
  Masarykovo náměstí, Karviná
- TOP MODA obchod s oblečením ve Fryštátě (ulička mezi Priorem a nám.)
- TOP TOUR cestovní agentura KA -1
  Fryštátská 64 (budova u staré tržnice, cestovka, 1. patro)
- Opravna obuvi, Jarmila Pašková
  Rudé armády 489, Karviná Hranice
- Potraviny U Lázní
  Žižkova 2432/56a, Karviná - Mizerov
- Slezská univerzita, OPF, Univerzitní náměstí 1934/3, Karviná - Fryštát
- Restaurace a sauna Oáza
  Karviná - Fryštát

Kontakt

Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem,
občanské sdružení

Lešetínská 220/21
733 01 Karviná - Staré Město

Č. účtu: 251643422 / 0300
email@karvinaciprotitezbe.cz
www.karvinaciprotitezbe.cz

Co jsme již obětovali?

- 60 % území města (Doly, Darkov, Louky, Solca)
- Zámek Solca včetně zámeckého parku
- Larischův proslulý karvinský pivovar
- Římsko-katolický Nový kostel v Solci, postavený dle baziliky sv. kříže ve Florencii.
- Secesní radnici
- Čisté životní prostředí s potenciálem zemědělského využití
- Potenciál obchodní křižovatky díky strategické poloze na hranici s Polskem a Slovenskem

ZACHRAŇTE KARVINOU!

Co je v ohrožení?

- Celkem téměř 300 rodinných domů (ve Starém Městě, Dolech, Doubravě a Koukolné)
- Celkem 17 firem působících ve Starém Městě, z toho 10 v průmyslové zóně Nové Pole
- Evropsky významná lokalita Karviná - Rybníky, kde žije několik chráněných živočichů včetně Ledňáčka říčního
- Řeka Olše , která poklesne o více než 4 metry
- Hlavní tah na Bohumín
- Železniční koridor a železnice
- Kružberský přivaděč pitné vody

Kdo nám pomáhá?

- **Občanské sdružení OPS (Občané proti spalovně)**
- **Česká pirátská strana**
- **Lift Components s.r.o.**
- **Arnika**
- **Greenpeace**
- **Občanské sdružení Orlovák a mnoho dalších... DĚKUJEME !!!**

Hlavní argumenty, proč je třeba říct OKD jasné NE!

Začátek konce?

Vzhledem k tomu, že má OKD v hledáčku nejen Staré Město, ale také Darkov a starý Ráj, můžeme předpokládat, že Staré Město je pouze pomyslnou bránou ke zbytku Karviné. Zbytku proto, že již dnes padla za oběť těžbě více než polovina území města. Těžaři plánují na několik desítek let dopředu, ale dávkují nám své záměry po kapkách, abychom příliš neprotestovali a po(s)tupně stále více skláněli hlavu. Poddolování Starého Města je strategicky významné. Kromě devastace životního prostředí vytvořením přes 7 metrů hlubokého jezera bude znamenat také odchod investorů z Nového Pole, ohrožení řeky Olše, včetně protipovodňových opatření, a chráněných rybníků. Ohrožen bude i hlavní tah na Bohumín, nově otevřená cyklistická stezka a také železniční koridor. A jaké mohou být důsledky?
Další odliv investorů, úbytek obyvatel (zejména mladých) a pokles ceny nemovitostí ve městě.
Další miliony tun uhlí, například pod Darkovem, pak OKD dostane mnohem snáz jednoduše proto, že Karviná bude stále závislejší na těžbě uhlí a zároveň stále méně vhodná pro budoucí život.

Už dnes se mnoho lidí až nepochopitelně odevzdaně smiřuje s tím, že proti těžařskému kolosu nic nezmůže, ačkoliv je opak pravdou. Pokud Staré Město padne, opadne i nadšení lidí dále bojovat proti devastačním záměrům OKD. Nemovitosti ve městě ztratí na hodnotě a těžaři si budou mnout ruce, protože je výkupy budou stát zase o pár set miliónů méně. Pokud se ve Starém Městě bude těžit, podnikatelé si rozmyslí tady investovat a rodiny si rozmyslí tady žít. Mladí perspektivní lidé budou z Karviné utíkat pravděpodobně ještě více, než tomu bylo doposud, protože jim město nenabídne žádné vyhlídky pro budoucnost. Kdo by chtěl stavět dům, zakládat rodinu nebo budovat firmu v regionu, kde kvůli těžbě není nikdy nic jisté? Kde neustále hrozí, že se město definitivně změní na zaprášenou černou měsíční krajinu obývanou horníky stále častěji ze sousedního Polska či Slovenska, kteří k městu nemají žádný vztah, starými lidmi a nepřizpůsobivými, kteří nemají, kam se odstěhovat? Řečeno příslovím: Staré Město je pomyslným prstem, který když podáme, přijdeme o celou ruku! Osud Karviné dnes tedy leží v rukou občanů a firem ve Starém Městě.

OKD jde samozřejmě o zisk, o nic jiného, jejich bezohlednému jednání se tedy nemůžeme divit. Otázkou je, o co jde v této chvíli vedení města? Primátor se léta kasal před voliči tím, jak usilovně radnice pracuje na změně image Karviné, která se pomalu stává moderním lázeňským a univerzitním centrem, získává nové investory a zbavuje se nálepky hornické bašty. „Nebudeme nikdy turistický ráj, ale máme co nabídnout a daří se nám to vylepšovat. Podařilo se nám v roce 2009 získat příslib 616 milionů korun na pět našich projektů vracejících život do oblastí zasažených těžbou," doslova do médií řekl primátor Hanzel v roce 2010. Dnes bez mrknutí oka mluví o povolení těžby a o Karviné, jako o „městu uhlí". Nikde však dosud nezaznělo, že nepovolení těžby pod Starým Městem v žádném případě nebude znamenat konec OKD, ale jen nižší zisky. Radnice by možná měla ve světle nových okolností poupravit motto našeho města z dnešního „Karviná - město, které žije!" na výstižnější „Karviná - město, které přežije?".

Průmyslová zóna vs. šachta aneb kdo je víc?

Hlavním a víceméně také jediným argumentem obhajujícím těžbu, je zaměstnanost, kterou šachta přináší. V následujících řádcích se pokusíme tento argument podrobněji rozebrat. I přes počáteční skeptické hlasy se městu podařilo ve druhé polovině 90. let vybudovat a poté za pomoci nemalých dotací také zaplnit 45 hektarů průmyslové zóny Nové Pole.
Tři roky po sobě byla karvinská průmyslová zóna oceněna agenturou CzechInvest jako nejlepší průmyslová zóna s největším společenským přínosem. Znamená totiž šanci pro budoucnost, šanci, že se Karviná stane nezávislou na těžbě uhlí a bude se ubírat novým směrem.

V současnosti se průmyslová zóna dále rozrůstá, prosperuje, zaměstnává už přes 1900 lidí a letos navíc přivítá nového investora. Do konce roku 2012 vyroste na II. etapě průmyslové zóny závod GS Caltex vyrábějící plastové díly. Stavět zde měla také firma Kantor, nyní ale s realizací záměru váhá a Karviná tak možná přijde o desítky pracovních míst. Přestože v OKD je prý zaměstnáno 3500 Karviňáků, dle statistik karvinského úřadu práce však v těžbě a dobývání pracuje také stejný počet (taktéž 3 500) cizinců z Polska či Slovenska. Fakt, že se zdejšími šachtami stále více ozývají jiné jazyky než čeština, potvrdí každý karvinský horník. Proč, když je v Karviné několik tisíc lidí nezaměstnaných? Samozřejmě je to kvůli dosažení maximálního zisku. Pracovníci zaměstnaní prostřednictvím dodavatelských firem jsou pro OKD mnohem levnější a také výhodnější variantou, jelikož za tyto pracovníky OKD nenese zodpovědnost, nejsou jim vypláceny např. renty, atd. Obyvatelé Karviné, zvláště mladší ročníky, navíc mnohdy ani nemají o práci na šachtě zájem nebo ji z různých důvodů nemohou vykonávat. Nedomníváme se tedy, že Karviná může být do budoucna živa pouze z práce horníků, jak se nám někteří snaží namluvit. Dalším faktem totiž je, že OKD kvůli zavádění nových pokrokových technologií každým rokem snižuje počty zaměstnanců o několik stovek. V roce 2009 klesla zaměstnanost v těžbě a dobývání o více než 600 osob, v roce 2010 o necelých 400 zaměstnanců a v roce 2011 o dalších 261 pracovníků. V první polovině letošního roku úřad práce očekává úbytek o dalších cca 200 lidí.

Na jedné straně tedy máme rozvíjející se průmyslovou zónu zvyšující počet zaměstnanců, na druhé straně OKD, které počty zaměstnanců dlouhodobě snižuje, nabírá stále více cizinců a v honbě za ziskem přes uzavřené dohody nenávratně ničí zbytky zdejší ještě nezdevastované krajiny.
Je třeba také zdůraznit, že nepovolení těžby pod Starým Městem v žádném případě neznamená konec těžby pod Karvinou nebo zavření šachet, jak se nám snaží namluvit vedení města. OKD v roce 2010 tvrdilo, že bude za stávajících podmínek těžit ještě minimálně 10 let, a to díky novým technologiím, které umožňují těžit efektivněji, hlouběji a šetrněji. Jenže takováto těžba se prodraží… Je třeba jasně říci, že i bez Starého Města bude těžba na Karvinsku zdárně pokračovat, jen to OKD přinese o nějakou tu miliardu menší zisk. A pokud OKD jde opravdu o rozvoj našeho regionu, jak všude proklamuje, nebude propouštět kmenové zaměstnance, ale právě ty z dodavatelských firem.

Životní prostředí

Nikomu z Karviňáků zřejmě není třeba vysvětlovat, jaké důsledky pro životní prostředí bude těžba mít. Na místě Starého Města vznikne obrovské 7,5 metrů hluboké „jezero", které se spojí se zátopou, která se již dnes tvoří na Kozinci. Koryto Olše poklesne o 4,3 metru, poklesy výrazně zasáhnou také rybníky nacházející se po pravé straně cesty na Bohumín, kde sídlí vzácné druhy ptactva (např. Ledňáček říční), a jsou proto chráněny. V poklesové kotlině se ocitne také zmíněná silnice na Bohumín, železnič. koridor Bohumín - Žilina a Kružberský přivaděč pitné vody. Opravdu chceme znát Staré Město, stejně jako městské části Doly, Louky, Darkov, Solcu nebo Špluchov, jen z fotografií?

OKD vydělá miliardy. A co Karviná?

Zatímco OKD vydělalo jen za rok 2010 díky těžbě uhlí ve Slezsku téměř 6,5 miliardy korun, Karviná dostává do rozpočtu jen drobné ve výši cca 75 miliónů. OKD sice přispívá na fotbal, házenou nebo golf, ale otázkou je, zda toto je opravdový přínos pro občany města. Nemluvě o tom, že golfové hřiště OKD ze třetiny zaplatila Evropská unie. Karvinou sužuje nezaměstnanost, jedno z nejhorších životních prostředí ve střední Evropě, vysoký výskyt rakoviny, kriminalita, sociální problémy, odliv mladých lidí, nízká úroveň příjmů či zoufale nízký počet podnikatelů a živnostníků.
Každoročně se také umisťujeme na posledním místě v průzkumech porovnávajících kvalitu života v jednotlivých městech ČR. Vynahradí nám toto fotbalový stadion nebo golfové hřiště? Těžko.

Uhlí naše, kam ses podělo?

Dalším argumentem proti rozšíření těžby pod Karvinou je nesporný fakt, že OKD více než polovinu vytěženého velmi kvalitního černého uhlí vyváží do zahraničí, a jako soukromý subjekt tak nejedná v zájmu dlouhodobého udržitelného rozvoje ČR. Devastace našeho regionu se neděje v zájmu státu ani v zájmu občanů! Zásoby uhlí, které patří nám všem, naší zemi, s takovou brzy dojdou, holandské společnosti NWR na kontě přibydou tučné zisky, ale co pak? Obětujeme Karvinou OKD a pak budeme uhlí dovážet z Číny?

Karviná Solca - dříve

Karviná Solca - nyní